Enw'r Polisi: Polisi ar Berthnasoedd Personol		Rhif y Polisi: P1314- 499
Perchennog y Polisi: P J Cox		
Dyddiad Cyhoeddi: Gorffennaf 2001	Dyddiad Adolygu: Ionawr 2015	
Deddfwriaeth/arweiniad allanol perthnasol os yw'n gymwys: Ddim yn Berthnasol		
Dogfennau sy'n cael eu disodli (*dyfynnwch Rif P neu L*): Côd Ymddygiad ar Berthnasoedd Personol (L1377)		

Datganiad Polisi

Mae Prifysgol Abertawe'n gwerthfawrogi perthnasoedd proffesiynol da rhwng cydweithwyr a rhwng staff a myfyrwyr.

Perthnasoedd rhwng Aelodau Staff a Myfyrwyr

Mae perthnasoedd proffesiynol da rhwng staff a myfyrwyr yn dibynnu i raddau helaeth ar ymddiriedaeth a hyder ar y naill ochr a'r llall a gellir eu peryglu os oes perthnasoedd teuluol agos rhwng staff a myfyrwyr, os ydynt yn ffurfio perthnasoedd rhywiol/rhamantus â myfyrwyr, neu os yw myfyrwyr yn ffrindiau i staff neu os oes cysylltiadau busnes rhyngddynt.

Dylai ymddygiad staff yn yr amgylchiadau hyn fod yn seiliedig ar yr egwyddorion canlynol:

(a) dylai aelodau staff gydnabod cyfrifoldeb personol a moesegol i ddiogelu buddion myfyrwyr, i barchu'r ymddiriedaeth sydd ynghlwm wrth y berthynas rhwng staff a myfyrwyr ac i dderbyn y cyfyngiadau a'r rhwymedigaethau sy'n rhan gynhenid o'r cyfrifoldeb hwnnw;

(b) dylai staff gydnabod y codir pryderon moesegol a phroffesiynol wrth ffurfio perthynas academaidd â myfyrwyr sy'n aelodau teulu agos, yn ffrindiau neu'n gysylltiadau busnes;

(c) dylai staff gydnabod bod dechrau perthynas rywiol/ramantus â myfyriwr yn peri anawsterau difrifol sydd wedi'u gwreiddio mewn pŵer anghyfartal, yn ogystal ag achosi problemau wrth gynnal y ffiniau rhwng bywyd proffesiynol a phersonol. Gall perthnasoedd o'r fath effeithio'n niweidiol ar yr amgylchedd dysgu ac addysgu ar gyfer myfyrwyr a chydweithwyr eraill hefyd.

Os oes gan aelod staff berthynas deuluol, perthynas rywiol/ramantus neu fath arall o gysylltiad, boed yn ariannol neu fel arall, â myfyriwr y mae gan yr aelod staff gyfrifoldeb proffesiynol (neu bydd yn derbyn cyfrifoldeb) amdano, mae gan yr aelod staff gyfrifoldeb i hysbysu Pennaeth y Coleg, yn gyfrinachol, cyn gynted â phosib. Dylai Pennaeth y Coleg dynnu'r fath gyfrifoldebau yn ôl o'r aelod staff. Mae hyn er lles y ddau barti. Os yw'r aelod staff dan sylw'n Bennaeth Coleg, dylai hysbysu'r Cofrestrydd a'r Prif Swyddog Gweithredol yn gyfrinachol a bydd yr unigolyn hwnnw'n cynghori'r aelod staff ar y camau gweithredu priodol: fel arfer, bydd hyn yn golygu dirprwyo cyfrifoldeb am oruchwylio/asesu'r myfyriwr i aelod staff arall. Y nod yw sicrhau uniondeb y broses astudio ac asesu ar gyfer y myfyriwr ac osgoi unrhyw gwestiynau ynghylch tuedd nes ymlaen. Os nad yw'r awdurdod perthnasol yn cael ei hysbysu, gellir cymryd camau disgyblu.

Perthnasoedd rhwng Aelodau Staff

Mae perthnasoedd proffesiynol da rhwng cydweithwyr yn dibynnu i raddau helaeth ar ymddiriedaeth a hyder rhwng y naill ochr a'r llall a gellir eu peryglu os oes perthnasoedd teuluol agos rhwng aelodau staff, os ydynt yn ffurfio perthnasoedd rhywiol/rhamantus neu gysylltiadau busnes.

Dylai ymddygiad aelodau staff yn yr amgylchiadau hyn fod yn seiliedig ar yr egwyddorion canlynol:

(a) dylai aelodau staff gydnabod cyfrifoldeb personol a moesegol i barchu'r ymddiriedaeth sydd ynghlwm wrth berthnasoedd gwaith â chydweithwyr ac i dderbyn y cyfyngiadau a'r rhwymedigaethau sy'n rhan gynhenid o'r cyfrifoldeb hwnnw;
(b) dylai aelodau staff gydnabod bod gweithio gydag aelodau teulu agos, neu gysylltiadau busnes yn codi pryderon moesegol a phroffesiynol;
(c) dylai aelodau staff gydnabod bod perthynas rywiol/ramantus â chydweithiwr yn peri problemau moesegol a phroffesiynol wrth gynnal y ffiniau rhwng bywyd proffesiynol a phersonol.

Dylai aelodau staff sicrhau nad yw perthnasoedd ariannol, perthnasoedd teuluol agos, perthnasoedd rhywiol/rhamantus neu gysylltiadau agos o unrhyw fath arall yn rhoi mantais neu anfantais i aelodau staff neu unrhyw unigolion eraill; nad ydynt yn tanseilio perthnasoedd gweithio cytûn ac nad ydynt yn peryglu uniondeb polisïau a gweithdrefnau Prifysgol Abertawe, gan gynnwys ei pholisi ar gyfle cyfartal.

Lle bo'r fath berthnasoedd yn bodoli neu'n cael eu ffurfio rhwng aelodau staff, cyfrifoldeb y ddau unigolyn yw ymdrin yn briodol ag unrhyw wrthdaro rhwng buddiannau. Os oes angen cyngor ar aelodau staff, dylent gysylltu â'u Pennaeth Coleg/Adran neu'r Cofrestrydd a'r Prif Swyddog Gweithredol.

O ran yr uchod, dylai aelodau staff sylwi ar y canlynol:

(a) os oes gan aelod staff berthynas ariannol, deuluol agos, rywiol/ramantus, neu gysylltiad agos o unrhyw fath ag ymgeisydd am gyflogaeth ym Mhrifysgol Abertawe (ni waeth sut mae'r penodiad hwnnw wedi'i ariannu), mae'n ofynnol i'r aelod staff hwnnw hysbysu'r Pennaeth Coleg/Adran neu awdurdod perthnasol arall am y berthynas. Bydd yr awdurdod hwnnw'n sicrhau nad yw'r aelod staff yn rhan o'r broses benodi.
(b) Os oes gan aelod o staff Prifysgol Abertawe berthynas ariannol, deuluol agos, perthynas rywiol/ramantus neu berthynas agos arall ag aelod arall o staff y Brifysgol, mae rhwymedigaeth gan y ddau i hysbysu Pennaeth y Coleg/Adran os yw'n debygol y bydd y naill neu'r llall mewn sefyllfa i effeithio ar ganlyniad gweithdrefn annibynnol y gall y llall fod yn rhan ohoni. Felly, ni ddylai un parti mewn perthynas weithredu mewn ffordd a fyddai'n effeithio ar ganlyniad ar gyfer y llall, er enghraifft fel aelod o Bwyllgor neu Banel mewn materion sy'n ymwneud â chyfnod prawf, dyrchafiad neu arfarniad neu mewn cwynion neu faterion disgyblu. Pan fydd Pennaeth y Coleg/Adran wedi'i hysbysu am y berthynas, bydd rhaid iddo weithredu i newid aelodaeth y Pwyllgor neu'r Panel. Os yw un o'r aelodau staff dan sylw'n Bennaeth Coleg/Adran, dylai hysbysu'r Cofrestrydd a'r Prif Swyddog Gweithredol a fydd yn newid aelodaeth y Pwyllgor neu'r Panel.
(c) Os oes gan aelod o staff Prifysgol Abertawe berthynas ariannol, deuluol agos, rywiol/ramantus neu berthynas agos arall ag aelod arall o staff y Brifysgol, mae rhwymedigaeth gan y ddau i hysbysu Pennaeth y Coleg/Adran os yw'n debygol y bydd y naill neu'r llall mewn sefyllfa i effeithio ar ganlyniad unrhyw broses a allai

arwain at fantais neu ddyrchafiad proffesiynol i'r naill neu'r llall. Pan gaiff Pennaeth y Coleg/Adran ei hysbysu am y berthynas, bydd rhaid iddo weithredu i sicrhau nad oes unrhyw fantais annheg. Os yw un o'r aelodau staff dan sylw yn Bennaeth Coleg/Adran, dylai hysbysu'r Cofrestrydd a'r Prif Swyddog Gweithredol a fydd yn gweithredu i sicrhau nad oes unrhyw fantais annheg.

ch) Os oes perthnasoedd ariannol, teuluol agos, rhywiol/rhamantus rhwng aelodau staff yn yr un adran, disgwylir i'r ddau aelod staff hysbysu Pennaeth y Coleg/Adran cyn gynted ag y dônt yn ymwybodol o unrhyw wrthdaro posib fel y gellir lleihau ei effaith. Os yw Penaethiaid Coleg/Adran mewn perthynas o'r fath, dylent hysbysu'r Cofrestrydd a'r Prif Swyddog Gweithredol.

Disgwylir i Benaethiaid Coleg/Adran neu awdurdodau perthnasol eraill ymdrin â'r holl faterion o'r fath yn gyfrinachol ar bob adeg a cheisio dod o hyd i ffyrdd o osgoi gwrthdaro.

Dylai aelodau staff fod yn ymwybodol y gall torri'r côd hwn arwain at gamau disgyblu.

Perthnasoedd nad ydynt yn gydsyniol: Os yw myfyriwr neu aelod staff yn rhan neu wedi bod yn rhan o berthynas rywiol/ramantus ag aelod staff ac os nad yw'n ystyried bod sail y berthynas honno'n wirioneddol gydsyniol, bydd ganddo'r hawl i gwyno dan bolisi aflonyddu'r Brifysgol.

Diffiniadau o dermau Adnoddau Dynol a ddefnyddir yn y polisi hwn:

Gall cyfrifoldebau proffesiynol staff am fyfyrwyr fod yn academaidd, yn weinyddol yn yr ystyr ehangach, neu'n gynghorol.

Gweithdrefnau Cefnogol/Dogfennau Arweiniad/Codau Ymarfer - gyda rhifau P a dolenni: